

## Programma voor de beginnende ambtenaar

Voorstel voor een programma voor beginnende ambtenaren, horend bij het blog ‘Wat moet de beginnende ambtenaar kennen en kunnen?’, geschreven door Caroline Raat op <https://beroepseer.nl/blogs/wat-moet-de-beginnende-ambtenaar-kennen-en-kunnen/>

Het programma is 2 weken, 10 werkdagen en zal verplicht moeten worden gevolgd. Zo veel mogelijk is het onderwijs interactief en afwisselend gericht op kennis, vaardigheid, reflectie en bewustwording. Het programma zal voldoen aan de komende Wet houdende vaststelling van regels voor het Nederlands kwalificatie-raamwerk voor een leven lang leren (Wet NLQF) en kan op de niveaus 4 (mbo-4), 6 (BA) en 7 (MA) worden gegeven.

| Dag | Vak                                 | Onderwerp   |
|-----|-------------------------------------|---|
| 1   | Kennismaking, verwachtingen, vragen | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Wie ben je en wat verwacht je van je ambtenaarschap?</li> <li>• Vakmanschap en beroepseer</li> </ul>   |
| 1   | Staatsrecht 1                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>• EU- en internationaal kader</li> <li>• Decentrale eenheidsstaat <ul style="list-style-type: none"> <li>• Rijk + zbo's, provincie, gemeente/waterschap</li> <li>• Bestuur (regering) en volksvertegenwoordiging</li> </ul> </li> </ul>  |
| 1   | Ethiek en integriteit 1             | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Wat is ethiek <ul style="list-style-type: none"> <li>• Belang van ethiek</li> <li>• Stromingen en benaderingen</li> </ul> </li> <li>• Overheidsethiek <ul style="list-style-type: none"> <li>• Waarden en beginselen</li> </ul> </li> <li>• Relatie met rechtsstatelijkheid en het recht</li> </ul>  |
| 2   | Bestuurswetenschap 1                | <ul style="list-style-type: none"> <li>• De overheid als organisatie <ul style="list-style-type: none"> <li>• Waar staat de overheid?</li> <li>• Macht en organisatie <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Publiek leiderschap</li> </ul> </li> </ul> </li> </ul>   |
| 2   | Bestuursrecht 1                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Uitvoeringskant van de rechtsstaat: bestuur en ambtenaren</li> <li>• Algemeen bestuursrecht <ul style="list-style-type: none"> <li>• Awb</li> <li>• A.b.b.b.</li> <li>• Mandaat</li> </ul> </li> <li>• Bijzonder bestuursrecht</li> </ul>  |
| 3   | Overheid en geld                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>• ‘Staatshuishoudkunde’ <ul style="list-style-type: none"> <li>• Begroting</li> <li>• Budgetten van en voor ambtenaren <ul style="list-style-type: none"> <li>• Audit &amp; rekenkamer</li> </ul> </li> </ul> </li> <li>• Geld als sturingsinstrument: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Subsidie</li> <li>• Belastingen &amp; toeslagen</li> </ul> </li> </ul> |
| 3   | Staatsrecht 2                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Wetgeving: <ul style="list-style-type: none"> <li>• legaliteit <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Gedelegeerde regelgeving</li> <li>▪ Belang van de EU</li> </ul> </li> <li>• De gang van ontwerp naar wet</li> </ul> </li> </ul>  |
|     | Ethiek en integriteit 2             | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ambtelijke ethiek <ul style="list-style-type: none"> <li>• Codes &amp; gedragsregels</li> <li>• De ambtseed</li> <li>• Wat staat er in jouw code en wat betekent dat?</li> </ul> </li> </ul>   |
| 4   | Bestuurswetenschap 2                | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Beleid <ul style="list-style-type: none"> <li>• Wat is beleid</li> <li>• Beleid voorbereiden</li> <li>• Beleid implementeren</li> <li>• Beleid uitvoeren</li> <li>• Beleid evalueren</li> </ul> </li> </ul>  |
|     | Bestuursrecht 2                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Verkeer tussen burger en overheid: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Dienstbaarheid</li> <li>• Zorgplicht</li> <li>• Integriteitsregels</li> </ul> </li> </ul>  |

|    |   |   |
|----|---|---|
| 5  | Bestuurswetenschap 3  | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Organisatiekunde <ul style="list-style-type: none"> <li>• Formele structuren <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Politiek en professionals</li> </ul> </li> <li>• Informele structuren</li> </ul> </li> <li>• Organisatiecultuur <ul style="list-style-type: none"> <li>• Wat is het en wat doet het</li> <li>• Doelverschuiving</li> <li>• Veranderen van organisaties</li> </ul> </li> </ul>  |
| 6  | Staatsrecht 3   | <p>Staatsrecht en politiek</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ministeriele verantwoordelijkheid</li> <li>• Waar staat de vierde macht (ambtenaar)?</li> </ul>   |
|    | Ethiek en integriteit 3                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Wat is integriteit</li> <li>• Interdisciplinair <ul style="list-style-type: none"> <li>• Filosofisch</li> <li>• Juridisch</li> <li>• Organisekundig</li> <li>• Psychologisch</li> </ul> </li> </ul>  |
| 7  | Bestuursrecht 3   | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Hoe moet je een beslissing voorbereiden en nemen? <ul style="list-style-type: none"> <li>• Rechtmatigheid</li> <li>• Motivering</li> <li>• Evenredigheid</li> <li>• Menselijke maat</li> </ul> </li> </ul>   |
|    | Bestuurskunde 4   | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Beslissen in organisaties <ul style="list-style-type: none"> <li>• Verantwoordelijkheid</li> <li>• Responsief besturen</li> <li>• Transparantie</li> </ul> </li> <li>• Rationaliteit en onpartijdigheid <ul style="list-style-type: none"> <li>• Bias</li> <li>• Belangen</li> <li>• Macht</li> </ul> </li> <li>• Besliskunde: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Gestructureerd beslissen</li> <li>• Moreel beraad</li> </ul> </li> </ul> |
| 8  | Bestuursrecht 4   | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Rechtsbescherming <ul style="list-style-type: none"> <li>• Bezwaar</li> <li>• Beroep &amp; hoger beroep</li> <li>• Informele aanpak en mediation</li> </ul> </li> <li>• Ombudsrecht</li> <li>• Toezicht en handhaving</li> <li>• Openbaarheid en vertrouwelijkheid</li> </ul>  |
|    | Overheid en markt 1 (interdisciplinair)                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>• De overheid als regisseur <ul style="list-style-type: none"> <li>• Sturing van de markt</li> <li>• De 'polder'</li> </ul> </li> <li>• EU-regels voor de markt <ul style="list-style-type: none"> <li>• Inkoop en aanbesteding</li> </ul> </li> </ul>   |
| 9  | Anticorruptie en misstanden (interdisciplinair)               | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Verdragen en (komend) EU-recht</li> <li>• Nederlandse (straf)wetgeving</li> <li>• Belangenverstremgeling en vooringenomenheid</li> <li>• Misstanden en grensoverschrijdend gedrag</li> <li>• Veilig bespreken en/of melden</li> </ul>  |
|    | Communiceren (interdisciplinair)                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Adviseren in de overheid <ul style="list-style-type: none"> <li>• Strategisch adviseren</li> <li>• Adviesnota schrijven</li> <li>• Overleg en vergadering</li> <li>• Presenteren van een moeilijk besluit</li> </ul> </li> </ul>   |
| 10 | Toets   |   |
|    | Bespreking introductieprogramma, Vragen, discussie, afspraken |   |

Voor meer informatie: [contact@rechtenraat.nl](mailto:contact@rechtenraat.nl).